

MỘT SỐ BIỆN PHÁP XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG GIÁO DỤC HỖ TRỢ HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ KHOA HỌC CHO TRẺ MẪU GIÁO 5-6 TUỔI THEO MÔ HÌNH REGGIO EMILIA

PHẠM THỊ HOÀI THỊNH
HVCH ngành Giáo dục học, Đại học Trà Vinh

Nhận bài ngày 20/8/2026. Sửa chữa xong 26/9/2026. Duyệt đăng 28/9/2026.

Abstract

Educational environments support preschool children aged 5–6 in exploring the world through experience, interaction, and the active construction of knowledge. This study combines a theoretical review of early childhood educational environments and the Reggio Emilia approach with an analysis of current practices at Cau Quan Private Preschool, Vinh Long Province. It proposes three measures: creating an open physical environment, fostering an interactive environment, and maintaining flexibility through observation, documentation, and appropriate adjustment of children's exploration activities. Preliminary results suggest that the resulting environment provided children with more opportunities to select learning materials independently, conduct experiments, exchange ideas, and present their findings. However, as the study was conducted at a single institution, further research across a broader range of settings is needed to evaluate the applicability and suitability of the proposed measures.

Keywords: Educational environment, open learning environment, preschool children aged 5–6, Reggio Emilia approach, scientific exploration.

1. Đặt vấn đề

Ở độ tuổi 5–6 tuổi, trẻ có nhu cầu tìm hiểu thế giới xung quanh thông qua quan sát, trải nghiệm và tương tác với các sự vật, hiện tượng gần gũi trong cuộc sống. Đây là giai đoạn trẻ phát triển mạnh về nhận thức, tư duy và khả năng khám phá, trong đó những câu hỏi, dự đoán, thử nghiệm đơn giản của trẻ là biểu hiện của quá trình hình thành tư duy khoa học ban đầu. Hoạt động khám phá khoa học trong giáo dục mầm non (GDMN) không chỉ góp phần giúp trẻ hình thành những hiểu biết ban đầu về môi trường tự nhiên và xã hội mà còn hỗ trợ phát triển các năng lực quan trọng như quan sát, đặt câu hỏi, dự đoán, thử nghiệm, giải quyết vấn đề và diễn đạt suy nghĩ của bản thân (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021).

Trong quá trình tổ chức hoạt động khám phá khoa học cho trẻ, môi trường giáo dục giữ vai trò quan trọng trong việc tạo điều kiện để trẻ tiếp cận học liệu, lựa chọn cách thức khám phá và thể hiện ý tưởng cá nhân. Một môi trường được tổ chức phù hợp không chỉ là nơi diễn ra các hoạt động giáo dục mà còn có khả năng kích thích sự tò mò, khuyến khích trẻ tương tác, trải nghiệm và chủ động tham gia vào quá trình tìm hiểu thế giới xung quanh. Việc bố trí không gian, lựa chọn học liệu và tổ chức các cơ hội tương tác phù hợp có thể hỗ trợ trẻ phát triển khả năng khám phá thông qua những trải nghiệm thực tế.

Trong xu hướng đổi mới GDMN hiện nay, việc xây dựng môi trường giáo dục theo hướng mở, lấy trẻ làm trung tâm ngày càng được quan tâm. Một trong những cách tiếp cận phù hợp là mô hình Reggio Emilia, trong đó trẻ được nhìn nhận là chủ thể tích cực của quá trình học tập và môi trường được xem là “người thầy thứ ba” bên cạnh trẻ và giáo viên (GV) (Edwards et al., 2012; Rinaldi, 2006). Theo quan điểm này, môi trường không chỉ bao gồm các yếu tố vật chất như không gian, học liệu, nguyên vật liệu mà còn bao gồm các mối quan hệ tương tác giữa trẻ với GV, bạn bè và thế giới xung quanh. Việc xây dựng

Email: phamthihoaithinh@gmail.com

môi trường linh hoạt, tạo cơ hội để trẻ lựa chọn, thử nghiệm và thể hiện ý tưởng là những yếu tố quan trọng hỗ trợ quá trình học tập và khám phá của trẻ.

Tuy nhiên, việc vận dụng các nguyên tắc của mô hình Reggio Emilia vào xây dựng môi trường khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi trong điều kiện thực tế tại các cơ sở GDMN vẫn cần được nghiên cứu và cụ thể hóa. Các yếu tố như cách tổ chức không gian, lựa chọn và khai thác học liệu, vai trò hỗ trợ của GV cũng như khả năng tạo cơ hội cho trẻ chủ động tham gia cần được xem xét phù hợp với điều kiện thực tiễn của từng cơ sở giáo dục.

Xuất phát từ cơ sở lý luận và thực tiễn trên, nghiên cứu tập trung xây dựng môi trường khám phá khoa học theo mô hình Reggio Emilia cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi tại Trường Mẫu giáo Tư thực Cầu Quan, xã Tân Hòa, tỉnh Vĩnh Long. Trên cơ sở xây dựng môi trường giáo dục theo hướng mở, nghiên cứu đồng thời quan sát và ghi nhận một số biểu hiện tham gia của trẻ trong quá trình khám phá khoa học, từ đó đề xuất những biện pháp phù hợp nhằm hỗ trợ việc tổ chức môi trường khám phá khoa học trong GDMN.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở đề xuất biện pháp

Việc đề xuất các biện pháp xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi được dựa trên đặc điểm phát triển nhận thức của trẻ, đặc điểm của hoạt động khám phá khoa học trong GDMN và những nguyên lý cơ bản của mô hình Reggio Emilia.

Ở độ tuổi 5–6 tuổi, trẻ có nhu cầu tìm hiểu thế giới xung quanh thông qua quan sát, trải nghiệm, đặt câu hỏi, đưa ra dự đoán và kiểm chứng hiểu biết của bản thân. Vì vậy, môi trường giáo dục cần tạo điều kiện để trẻ được trực tiếp thao tác với học liệu, lựa chọn cách thức khám phá và thể hiện suy nghĩ trong quá trình học tập (Nguyễn Ánh Tuyết, 2016).

Đối với hoạt động khám phá khoa học, trẻ hình thành hiểu biết thông qua quá trình tiếp xúc với sự vật, hiện tượng, quan sát, thử nghiệm, so sánh và trao đổi kết quả. Do đó, môi trường cần được tổ chức theo hướng mở, đa dạng về không gian, học liệu và nguyên vật liệu, đồng thời tạo cơ hội để trẻ tương tác, hợp tác và phát triển ý tưởng cá nhân.

Theo mô hình Reggio Emilia, trẻ được xem là chủ thể tích cực trong quá trình kiến tạo tri thức, còn môi trường được xem là “người thầy thứ ba”, bao gồm không gian vật chất, học liệu, nguyên vật liệu và các mối quan hệ tương tác giữa trẻ với GV, bạn bè và môi trường xung quanh (Malaguzzi, 1998; Edwards et al., 2012). Vì vậy, môi trường cần được xây dựng theo hướng mở, linh hoạt và có khả năng điều chỉnh dựa trên quá trình tham gia của trẻ. Việc quan sát, lắng nghe và tài liệu hóa hoạt động của trẻ giúp GV hiểu được nhu cầu, hứng thú và cách trẻ xây dựng hiểu biết để có những điều chỉnh phù hợp (Rinaldi, 2006).

Trên cơ sở đó, các biện pháp xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học được đề xuất theo ba định hướng: xây dựng môi trường vật chất mở với không gian, học liệu và nguyên vật liệu phù hợp; tổ chức môi trường tương tác nhằm khuyến khích trẻ chủ động tham gia khám phá; và duy trì môi trường linh hoạt thông qua quan sát, ghi nhận và điều chỉnh dựa trên hoạt động của trẻ.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện thông qua sự kết hợp giữa nghiên cứu lý luận và nghiên cứu thực tiễn nhằm xác định cơ sở khoa học và thực tiễn cho việc xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi theo mô hình Reggio Emilia.

Nghiên cứu lý luận: được thực hiện thông qua việc thu thập, phân tích và tổng hợp các tài liệu liên quan đến đặc điểm phát triển nhận thức của trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi, hoạt động khám phá khoa học trong GDMN, môi trường giáo dục theo hướng mở và các nguyên lý của mô hình Reggio Emilia. Kết quả nghiên cứu lý luận là cơ sở xác định các yêu cầu trong xây dựng môi trường khám phá khoa học, gồm: tạo cơ hội cho trẻ tiếp cận và sử dụng học liệu; tăng cường sự tương tác trong quá trình khám phá; duy trì môi trường linh hoạt thông qua quan sát, ghi nhận và điều chỉnh hoạt động của trẻ.

Nghiên cứu thực tiễn: được thực hiện tại lớp Lá 1, Trường Mẫu giáo Tư thục Cầu Quan, xã Tân Hòa, tỉnh Vĩnh Long thông qua phương pháp quan sát quá trình tổ chức và sử dụng môi trường khám phá khoa học của trẻ. Nội dung quan sát tập trung vào cách bố trí không gian, việc sử dụng học liệu, mức độ tham gia của trẻ trong hoạt động khám phá, sự tương tác giữa trẻ với bạn bè và vai trò hỗ trợ, điều chỉnh môi trường của GV.

Dữ liệu thu thập được sử dụng để ghi nhận những biểu hiện tham gia của trẻ trước và sau quá trình xây dựng, điều chỉnh môi trường theo mô hình Reggio Emilia, làm cơ sở phân tích sự thay đổi bước đầu và đề xuất các biện pháp phù hợp.

Trên cơ sở kết quả nghiên cứu lý luận và thực tiễn, bài viết đề xuất ba biện pháp xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi theo mô hình Reggio Emilia, gồm: xây dựng môi trường vật chất mở; tổ chức môi trường tương tác; xây dựng môi trường linh hoạt thông qua quan sát, ghi nhận và điều chỉnh quá trình khám phá của trẻ.

2.3. Một số biện pháp xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học

Từ cơ sở nghiên cứu lý luận và thực tiễn về xây dựng môi trường giáo dục theo tiếp cận Reggio Emilia, các biện pháp hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi được đề xuất như sau:

2.3.1. Xây dựng môi trường vật chất mở với không gian, học liệu và nguyên vật liệu đa dạng

a. Mục đích

Biện pháp này nhằm xây dựng môi trường vật chất phù hợp với đặc điểm nhận thức và nhu cầu khám phá của trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi. Thông qua việc tổ chức không gian, bố trí học liệu theo hướng mở, trẻ có cơ hội chủ động quan sát, lựa chọn, thao tác và sử dụng các nguồn học liệu khác nhau trong quá trình tìm hiểu sự vật, hiện tượng xung quanh. Theo mô hình Reggio Emilia, môi trường vật chất được xem là yếu tố gợi mở, hỗ trợ trẻ hình thành ý tưởng, thử nghiệm và thể hiện hiểu biết theo nhiều cách khác nhau (Edwards et al., 2012).

b. Nội dung thực hiện

Tại lớp Lá 1, GV tổ chức môi trường khám phá khoa học theo hướng mở thông qua việc bố trí khu vực khám phá, khu vực lưu giữ học liệu và khu vực trưng bày sản phẩm của trẻ. Các học liệu được sắp xếp theo từng nhóm, đặt ở vị trí thuận tiện để trẻ dễ dàng quan sát, lựa chọn và sử dụng trong quá trình hoạt động.

Hệ thống học liệu được xây dựng từ nhiều nguồn khác nhau, gồm nguyên vật liệu tự nhiên (lá cây, hạt, cành cây, đất, nước...), nguyên vật liệu tái sử dụng và các dụng cụ hỗ trợ khám phá như khay đựng, hộp quan sát, dụng cụ đo đơn giản. Việc bố trí học liệu không nhằm yêu cầu trẻ thực hiện một cách thức khám phá cố định mà tạo điều kiện để trẻ tự lựa chọn, kết hợp và phát triển các ý tưởng riêng trong quá trình tìm hiểu.

Tại lớp Lá 1, khu vực khám phá khoa học được tổ chức gồm góc khám phá thiên nhiên, các khay nguyên vật liệu mở và khu vực trưng bày sản phẩm của trẻ. Trẻ được tham gia lựa chọn vật liệu, quan sát, thử nghiệm và tạo ra các sản phẩm thể hiện kết quả khám phá. Ví dụ, trong hoạt động tìm hiểu sự phát triển của cây, trẻ được lựa chọn hạt giống, quan sát đặc điểm, đưa ra dự đoán về điều kiện phát triển

c. Kết quả bước đầu

Qua quá trình triển khai, GV ghi nhận trẻ có sự chủ động hơn trong việc lựa chọn và sử dụng học liệu phục vụ hoạt động khám phá. Trẻ biết quan sát đặc điểm của sự vật, trao đổi với bạn, đưa ra dự đoán và thử nghiệm các cách thức khám phá khác nhau thay vì chỉ thực hiện theo hướng dẫn có sẵn của GV.

Bên cạnh đó, môi trường vật chất mở tạo thêm cơ hội để trẻ tiếp cận nhiều loại học liệu, phát triển khả năng quan sát, tư duy, giải quyết vấn đề và hình thành những biểu hiện ban đầu của tư duy khoa học trong quá trình tìm hiểu thế giới xung quanh.

2.3.2. Xây dựng môi trường tương tác khuyến khích trẻ chủ động tham gia hoạt động khám phá khoa học

a. Mục đích

Biện pháp này nhằm xây dựng môi trường tương tác trong đó trẻ được thường xuyên tương tác với học liệu, GV và bạn bè trong quá trình khám phá khoa học. Thông qua hoạt động tương tác, trẻ có cơ hội đặt câu hỏi, chia sẻ ý tưởng, thử nghiệm và tự xây dựng hiểu biết của bản thân về các sự vật, hiện tượng xung quanh. Theo mô hình Reggio Emilia, quá trình học tập của trẻ được hình thành thông qua sự tham gia tích cực và các mối quan hệ tương tác giữa trẻ với môi trường, GV và bạn bè (Edwards et al., 2012).

b. Nội dung thực hiện

Tại lớp Lá 1, môi trường tương tác được xây dựng thông qua việc tổ chức các hoạt động khám phá trong đó trẻ trực tiếp tham gia quan sát, đặt câu hỏi, thử nghiệm và trao đổi kết quả với bạn bè. GV không cung cấp sẵn câu trả lời mà tạo ra các tình huống gợi mở, sử dụng câu hỏi định hướng để khuyến khích trẻ suy nghĩ, đưa ra dự đoán và tự tìm cách giải thích vấn đề.

Bên cạnh đó, GV tổ chức cho trẻ hoạt động theo nhóm nhỏ nhằm tăng cơ hội giao tiếp, hợp tác và chia sẻ ý tưởng. Trong quá trình khám phá, trẻ được lựa chọn học liệu, thực hiện thao tác, trao đổi kết quả và cùng bạn giải quyết những vấn đề phát sinh. GV đóng vai trò quan sát, hỗ trợ và điều chỉnh hoạt động dựa trên sự tham gia thực tế của trẻ.

Hình 1: Trẻ tương tác và thử nghiệm trong hoạt động khám phá khoa học



Trong hoạt động khám phá sự hòa tan của các chất trong nước tại lớp Lá 1, trẻ được tham gia pha nước tắc, quan sát sự thay đổi của nguyên liệu trước và sau khi kết hợp. Trẻ tự lựa chọn dụng cụ, thực hiện thao tác, đưa ra dự đoán về sự thay đổi của nước, trao đổi nhận xét với bạn bè và chia sẻ kết quả khám phá. Thông qua hoạt động này, GV ghi nhận cách trẻ sử dụng học liệu, cách trẻ hợp tác và khả năng diễn đạt suy nghĩ trong quá trình tìm hiểu hiện tượng.

c. Kết quả bước đầu

Qua quá trình tổ chức môi trường tương tác, trẻ có sự tham gia tích cực hơn trong hoạt động khám phá khoa học, thể hiện qua việc mạnh dạn đặt câu hỏi, đưa ra dự đoán, trao đổi ý tưởng và chia sẻ kết quả với bạn bè. Bên cạnh đó, việc tăng cường tương tác giữa trẻ với GV, bạn bè và học liệu giúp trẻ có thêm cơ hội hợp tác, thử nghiệm và phát triển cách hiểu của bản thân trong quá trình khám phá.

Đồng thời, môi trường tương tác cũng hỗ trợ GV nhận biết cách trẻ tiếp cận vấn đề, những nội dung trẻ quan tâm và mức độ tham gia của từng trẻ. Đây là cơ sở để GV tiếp tục điều chỉnh học liệu, cách tổ chức hoạt động và xây dựng các tình huống khám phá phù hợp hơn với nhu cầu, hứng thú của trẻ.

2.3.3. Xây dựng môi trường linh hoạt thông qua tài liệu hóa quá trình khám phá khoa học của trẻ

a. Mục đích

Biện pháp này nhằm ghi nhận quá trình trẻ tương tác với môi trường, sử dụng học liệu, hình thành câu hỏi và phát triển ý tưởng trong hoạt động khám phá khoa học. Thông qua việc quan sát, ghi nhận và phân tích quá trình tham gia của trẻ, GV có cơ sở hiểu được cách trẻ tiếp cận vấn đề, những nội dung trẻ quan tâm và thực hiện các điều chỉnh phù hợp đối với môi trường giáo dục. Theo mô hình Reggio Emilia, tài liệu hóa không chỉ là việc lưu giữ sản phẩm mà còn là quá trình quan sát, phân tích và phản hồi về quá trình học tập của trẻ (Rinaldi, 2006).

b. Nội dung thực hiện

Tại lớp Lá 1, GV thực hiện tài liệu hóa thông qua việc thu thập các tư liệu phản ánh quá trình khám phá khoa học của trẻ, bao gồm hình ảnh hoạt động, sản phẩm, câu hỏi, dự đoán, nhận xét và cách giải thích của trẻ. Các tư liệu này được lựa chọn để xây dựng khu vực trưng bày sản phẩm, giúp trẻ nhìn lại quá trình hoạt động, chia sẻ ý tưởng và tiếp tục phát triển hiểu biết trong quá trình khám phá.

Dựa trên các tư liệu thu thập được, GV theo dõi cách trẻ quan sát, đặt câu hỏi, thử nghiệm và thể hiện kết quả khám phá để điều chỉnh môi trường. Việc điều chỉnh được thực hiện thông qua bổ sung học liệu, thay đổi cách bố trí không gian hoặc mở rộng nội dung hoạt động dựa trên những sự vật trẻ quan tâm, các câu hỏi, dự đoán và cách trẻ sử dụng học liệu trong quá trình tương tác.

Trong quá trình triển khai, GV sử dụng các tư liệu ghi nhận từ hoạt động khám phá để theo dõi sự tham gia của trẻ. Ví dụ, trong hoạt động quan sát cây xanh, GV ghi nhận những câu hỏi, nhận xét và dự đoán của trẻ về đặc điểm, sự thay đổi của cây. Từ những biểu hiện này, GV bổ sung học liệu, điều chỉnh cách tổ chức môi trường và tạo thêm cơ hội để trẻ tiếp tục tìm hiểu về sự phát triển của cây.

Bên cạnh đó, trong hoạt động khám phá sự hòa tan của các chất trong nước, GV ghi nhận quá trình trẻ lựa chọn nguyên liệu, thực hiện thử nghiệm và trao đổi kết quả với bạn bè. Những thông tin này giúp GV nhận biết cách trẻ sử dụng học liệu, từ đó mở rộng các tình huống khám phá phù hợp hơn.

c. Kết quả bước đầu

Việc triển khai các biện pháp xây dựng môi trường khám phá khoa học theo tiếp cận Reggio Emilia bước đầu cho thấy môi trường giáo dục được tổ chức theo hướng mở có khả năng tạo thêm cơ hội để trẻ tham gia tích cực vào quá trình khám phá. Thông qua việc tiếp cận không gian, học liệu và các nguyên vật liệu đa dạng, trẻ có điều kiện quan sát, thử nghiệm, trao đổi ý tưởng và thể hiện cách hiểu của bản thân trong quá trình tìm hiểu các sự vật, hiện tượng xung quanh.

Trong quá trình tổ chức môi trường, việc thực hiện tài liệu hóa giúp môi trường khám phá khoa học trở nên linh hoạt hơn thông qua việc điều chỉnh dựa trên quá trình tham gia thực tế của trẻ. Các sản phẩm, câu hỏi, ý tưởng và cách giải thích của trẻ không chỉ được lưu giữ như những kết quả của hoạt động mà còn trở thành nguồn tư liệu hỗ trợ GV lựa chọn nội dung, bổ sung học liệu và tổ chức các hoạt động khám phá tiếp theo phù hợp hơn với nhu cầu và hứng thú của trẻ.

Thông qua việc nhìn lại quá trình khám phá, trẻ có cơ hội chia sẻ suy nghĩ, trao đổi ý tưởng với bạn bè và tiếp tục phát triển cách hiểu của bản thân về các sự vật, hiện tượng được tìm hiểu. Quá trình này góp phần khuyến khích trẻ tham gia chủ động hơn, đồng thời tạo điều kiện để trẻ nhận biết, điều chỉnh và mở rộng những hiểu biết ban đầu thông qua tương tác với môi trường và với những người xung quanh.

Bên cạnh đó, các tư liệu được ghi nhận trong quá trình hoạt động giúp GV nhận biết rõ hơn nhu cầu, hứng thú, cách thức tiếp cận học liệu và mức độ tham gia của trẻ. Trên cơ sở đó, GV có thể tiếp tục điều chỉnh cách bố trí môi trường, lựa chọn học liệu và tổ chức các tình huống khám phá phù hợp hơn. Điều này thể hiện đặc điểm của môi trường giáo dục theo tiếp cận Reggio Emilia, trong đó môi trường được xem là một yếu tố luôn được phát triển thông qua quá trình quan sát, lắng nghe và phản hồi đối với trẻ.

Tuy nhiên, những kết quả trên mới chỉ phản ánh những biểu hiện bước đầu trong phạm vi triển khai

tại một cơ sở giáo dục cụ thể. Vì vậy, cần có thêm những nghiên cứu tiếp theo để tiếp tục xem xét mức độ phù hợp và khả năng vận dụng các biện pháp xây dựng môi trường khám phá khoa học theo tiếp cận Reggio Emilia trong các bối cảnh GDMN khác nhau.

3. Kết luận

Xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi theo mô hình Reggio Emilia là quá trình tổ chức không gian, học liệu và các mối quan hệ tương tác theo hướng mở, linh hoạt, phù hợp với nhu cầu, hứng thú và quá trình tham gia của trẻ. Trong môi trường này, trẻ được tạo cơ hội để chủ động quan sát, trải nghiệm, thử nghiệm, trao đổi ý tưởng và từng bước hình thành hiểu biết thông qua quá trình khám phá của bản thân.

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận về môi trường GDMN, mô hình Reggio Emilia và thực tiễn tổ chức hoạt động khám phá khoa học tại Trường Mẫu giáo Tư thực Cầu Quan, tỉnh Vĩnh Long, bài viết đề xuất ba biện pháp xây dựng môi trường giáo dục hỗ trợ hoạt động khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi, gồm: xây dựng môi trường vật chất mở; tổ chức môi trường tương tác khuyến khích trẻ chủ động tham gia; xây dựng môi trường linh hoạt thông qua quan sát, ghi nhận và điều chỉnh quá trình khám phá của trẻ.

Các biện pháp có mối quan hệ hỗ trợ, trong đó môi trường vật chất tạo điều kiện để trẻ tiếp cận học liệu, môi trường tương tác thúc đẩy sự trao đổi và hợp tác, còn việc quan sát, ghi nhận và điều chỉnh giúp môi trường được duy trì phù hợp với nhu cầu và hứng thú của trẻ. Việc triển khai các biện pháp bước đầu cho thấy khả năng tạo thêm cơ hội để trẻ tham gia tích cực vào hoạt động khám phá khoa học, thể hiện ý tưởng cá nhân và phát triển khả năng tương tác với môi trường xung quanh.

Tuy nhiên, nghiên cứu được thực hiện trong phạm vi một cơ sở giáo dục cụ thể nên các kết quả mới chỉ phản ánh khả năng vận dụng của các biện pháp trong bối cảnh nghiên cứu hiện tại. Vì vậy, cần có thêm những nghiên cứu tiếp theo với phạm vi rộng hơn, ở các cơ sở giáo dục khác nhau, nhằm tiếp tục xem xét mức độ phù hợp và khả năng vận dụng mô hình Reggio Emilia trong việc xây dựng môi trường khám phá khoa học cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi trong thực tiễn GDMN.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Thông tư số 01/VBHN-BGDĐT ngày 13/4/2021 ban hành Chương trình giáo dục mầm non*.
- Dahlberg, G., Moss, P., & Pence, A. (2013). *Beyond quality in early childhood education and care: Languages of evaluation* (3rd ed.). Routledge.
- Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (Eds.). (2012). *The hundred languages of children: The Reggio Emilia experience in transformation* (3rd ed.). Praeger.
- Malaguzzi, L. (1998). History, ideas, and basic philosophy. In C. Edwards, L. Gandini, & G. Forman (Eds.), *The hundred languages of children: The Reggio Emilia approach—Advanced reflections* (2nd ed., pp. 49–97). Ablex Publishing.
- Nguyễn Ánh Tuyết (Chủ biên). (2016). *Tâm lý học trẻ em lứa tuổi mầm non*. NXB Đại học Sư phạm.
- Reggio Children (2010). *Indications: The environment, spaces and relationships in the Reggio Emilia approach*. Reggio Children.
- Rinaldi, C. (2006). *In dialogue with Reggio Emilia: Listening, researching and learning*. Routledge.